

Svar på regeringsuppdrag

Rapport – Handlingsplan: Rätt från början och en återbetalningsverksamhet i balans. Helåret 2025

Försäkringskassan

Datum: 2026-03-09

Innehåll

1	Inledning	3
2	En återbetalningsverksamhet i balans	3
2.1	Beslutade återkrav	3
2.2	Fordringsstocken	4
3	Handlingsplanen	6
3.1	Åtgärder för att stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar	6
3.2	Åtgärder för att motverka att personer blir återbetalningsskyldiga	7

1 Inledning

I regleringsbrevet för 2025 uppdrogs Försäkringskassan att redovisa en handlingsplan för hur myndigheten avser att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga, öka förmågan att omhänderta anmälningar av ändrade förhållanden, stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar.

Av uppdraget framgår vidare att Försäkringskassan ska följa upp handlingsplanen genom att redovisa åtgärder som vidtas inom ramen för handlingsplanen. Indikatorer för att följa upp återbetalningsverksamheten har valts ut i dialog med Regeringskansliet.

I enlighet med uppdragsbeskrivningen har Försäkringskassan lämnat tre delredovisningar till Regeringskansliet under 2025. Den här redovisningen avser helåret 2025.

De förflyttningar som har gjorts under 2025 handlar huvudsakligen om stegvisa förändringar i befintliga strukturer som var för sig är liten. Flest antal justeringar handlar om förbättrade möjligheter att förenkla för enskilda och aktörer att lämna korrekta uppgifter vid ansökan och under tid med ersättning. Typiskt sett handlar det om utveckling till stöd för handläggningen av ärenden samt tydligare eller ytterligare information i någon av Försäkringskassans tjänster.

Nedan följer en redovisning av beslutade återkrav. Därpå följer en redovisning av åtgärder för att stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar. I den tredje delen redovisas övriga förbättringar inom de områden som finns i handlingsplanen.

2 En återbetalningsverksamhet i balans

I det följande redovisas utvecklingen avseende beslutade återkrav, fordringsstocken och årsarbetare inom återbetalningsverksamheten.

2.1 Beslutade återkrav

Nedanstående tabell visar antalet beslutade återkrav, både antal och belopp. Krav till följd av bostadsbidragsavstämning är inkluderade, tabellen omfattar således samtliga krav.

Beslutade återkrav

Försäkringskassan*	2023	2024	2025
Antal krav	137 036	127 676	124 399
Belopp (Mnkr)	1 931	2 027	1 811

* Inklusive krav efter bostadsbidragsavstämning

Antalet beslutade återkrav och beloppet som återkrävs har minskat sedan föregående år. Anledningen till detta är att under 2025 minskade antalet beslutade återkrav till följd av maskinell avstämning inom bostadsbidrag med ca 15 000 krav jämfört med föregående år. Antalet beslutade vanliga återkrav (som handläggs manuellt) ökade däremot med ca 12 000 ärenden vilket kan härledas till den ökade bemanningen under 2025.

2.2 Fordringsstocken

Försäkringskassan förfogar över ett stort antal uppgifter som möjliggör olika sorters uppföljning av antalet återkrav och beloppet i fordringsstocken. För Försäkringskassans produktionsstyrning inom återkravsverksamheten har antalet återkrav störst betydelse medan beloppet har större betydelse vid uppföljningar av fordringsstockens storlek. Däremot kan Försäkringskassan med dagens förutsättningar inte följa beloppet gällande fullt betalda krav. Detta eftersom återkravets storlek vid fullbetalningen av naturliga skäl är noll. Försäkringskassan kan dock se den enskildes ursprungliga kapitalskuld. I de fall som en enskild har flera olika återkrav kan Försäkringskassan inte urskilja vilket återkrav specifika inbetalningar avser. Samma problematik finns vid betalningar av ränta eller avgifter.

Tabellerna nedan visar samtliga pågående krav oavsett om det finns pågående indrivande åtgärder eller ej.

För gamla krav (beslutade före den 1 september 2022) finns även de krav som skickats till Kronofogden med i statistiken. Dessa är specificerade på en egen rad i tabellen. När det gäller nya krav (beslutade efter den 31 augusti 2022) finns dessa inte med då kraven avslutas i våra system när de restförs hos Kronofogdemyndigheten (se egen tabell under rubriken restföring hos Kronofogdemyndigheten).

Krav som är nära preskribering har beräknats enligt följande:

- För de gamla kraven redovisas krav som är 9 år eller äldre och som saknar en indrivande åtgärd i dag.
- När det gäller de nya kraven redovisas krav som är 4 år eller äldre och som saknar en indrivande åtgärd.

I dagsläget finns inga krav som är nära preskribering när det gäller de nya kraven med beslutsdatum efter den 31 augusti 2022.

Återkrav som ej delgivits uppgår till fler än en fjärdedel för 2025, samma andel som 2024. Det handlar om samtliga nya krav som är äldre än 60 dagar och som saknar en indrivande åtgärd samt de krav som är registrerade som ej delgivna i Försäkringskassans system.

Fordringsstocken antal krav

Försäkringskassan	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Gamla krav (före lagändringen)	269 694	218 585	179 661			
Varav krav som ligger hos KFM	22 020	21 345	13 622	8%	10%	8%
Varav krav nära preskribering*	33 209	24 796	25 098	12%	11%	14%
Nya krav (efter lagändringen)	63 073	73 140	76 786			
Varav Ej delgivna krav	13 955	20 770	21 843	22%	28%	28%
Varav krav nära preskribering**	-	-	-			

Fordringsstocken belopp (Mnkr)

Försäkringskassan	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Gamla krav (före lagändringen)	6 815	6 303	5 781			
Varav belopp som ligger hos KFM	938	960	664	14%	15%	11%
Varav belopp nära preskribering*	794	678	1 027	12%	11%	18%
Nya krav (efter lagändringen)	1 222	1 741	2 011			
Varav Ej delgivna krav	275	440	588	22%	25%	29%
Varav belopp nära preskribering**	-	-	-			

* Krav som är 9 år eller äldre och saknar en inbetalande åtgärd.

** Krav som är 4 år eller äldre och saknar en inbetalande åtgärd.

Antalet gamla krav minskar på grund av att krav blir slutbetalda genom avbetalningsplan, kvittningsplan, skuldsanering eller via Kronofogdemyndigheten. Anledningen kan också vara preskribering.

Antalet gamla krav, från före lagändringen den 1 september 2022, har minskat sedan förra uppföljningen (augusti 2025) och andelen som närmar sig preskription har minskat från 18 procent till 14 procent.

I november genomfördes för första gången en maskinell bortskrivning av preskriberade krav. Eftersom det då fanns många krav som skulle preskriberas blev antalet och beloppet högt. Antalet krav som preskriberades i samband med den maskinella bortskrivningen var 9 171 och motsvarade ett bortskrivet belopp på 154 miljoner kronor. Från och med februari 2026 kommer en körning att göras varje månad. Antalet kommer då att vara mycket lägre. För att en skuld ska skrivas bort i den maskinella körningen ska kraven vara över 10 år gamla och det ska inte finnas något registrerat preskriptionsavbrott under de senaste 10 åren.

Under 2025 betalades ca 22 000 av de gamla kraven fullt ut, ca 7 000 av de gamla kraven avslutades på grund av avslutad skuldsanering och ca 10 000 gamla krav preskriberades.

De nya kraven, det vill säga de som har beslutats efter lagändringen 2022, har ökat något jämfört med december föregående år (ökning med ca 3 500 krav) vilket kan förklaras av ett högt inflöde under okt-dec 2025. Av de nya kraven ingår 55 procent i en avbetalningsplan, medan 29 procent av kraven saknar åtgärd. Av de krav som saknar åtgärd är en stor del krav där 60 dagar inte har hunnit passera sedan beslutsdatum, vilket innebär att dessa krav inte har hanterats av handläggare än.

Antalet ej delgivna krav har också ökat något vilket kan förklaras av att man under perioden arbetat aktivt med indrivningen vilket får till följd att fler krav registrerats som ej delgivna då man trots flera försök inte lyckats få skulden bekräftad av den enskilde.

Till gamla krav räknas även de krav som skickats till Kronofogdemyndigheten med i statistiken. Dessa är specificerade på en egen rad i tabellen över fordringsstocken. Antalet gamla krav som ligger hos Kronofogden har minskat i takt med att stocken av gamla krav minskat.

När det gäller nya krav redovisas inte krav som lämnas till Kronofogden då kraven avslutas i Försäkringskassans system när de restförs hos Kronofogdemyndigheten. Se nedanstående tabell över restförda krav.

Restföring hos Kronofogdemyndigheten - Nya krav (efter lagändringen)

Försäkringskassan	2023	2024	2025
Antal restförda krav	13 758	11 678	17 568
Restfört belopp (Mnkr)	325	330	410

Antalet restförda krav hos Kronofogdemyndigheten har ökat jämfört med samma period 2024 (se bifogad fil för antalet restförda krav per månad). Anledningen till ökningen beror främst på att vi har haft fler årsarbetare i produktion samt att detta har varit ett av momenten i introduktionen av de nyrekryterade.

3 Handlingsplanen

Försäkringskassan arbetar löpande med att beslut ska bli rätt från början, för att undvika att enskilda blir återbetalningsskyldiga och för att motverka felaktiga utbetalningar i övrigt. Det innebär att myndighetens utvecklings- och digitaliseringsarbete för att öka vår förmåga för att förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar stärks kontinuerligt.

Handlingsplanen var anpassad till myndighetens förutsättningar för 2025 och den period som uppdraget avser. Den innehöll en sammanfattning av väsentliga åtgärder inom olika fokusområden utan att vara uttömmande. Särskild vikt lades vid områden som berör sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och försäkringstillhörighet (FTH).

Nedan återges de förändringsbehov som identifierades i handlingsplanen och de förflyttningar (i punktform) som genomförts under året. Förflyttningarna utgörs i regel av stegvisa förflyttningar av befintliga rutiner, webbinformation eller system.

3.1 Åtgärder för att stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar

Åtgärder för att stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar handlar primärt om att stärka Försäkringskassans kapacitet i kombination med att utveckla kundmötet.

3.1.1 Återuppbyggnad av kapacitet via resursförstärkningar

Resursförstärkning inom återbetalningsverksamheten är en viktig förutsättning för att öka återbetalningarna. Av handlingsplanen framgår att fler medarbetare skulle rekryteras under 2025. Vidare skulle handläggningstiderna förbättras allteftersom nya medarbetare kommer i produktion men de förväntades inte uppnå resultat i linje med våra interna riktvärden under 2025.

- Antalet anställda handläggare har ökat kraftigt under 2025. Rekrytering har skett vid olika tillfällen under året. De senaste rekryteringarna kom på plats under november 2025. Rekryteringen har inneburit att ca 50 procent av Återbetalnings bemanning består av personal som har rekryterats under 2025. Kompenstrappan för de nyrekryterade medarbetare ligger på 6–7 månader och under den tiden behöver handledare finnas tillgängliga.

Antal återbetalningshandläggare

Försäkringskassan	2023 12	2024 12	2025 12
Antal anställda handläggare	239	185	302

3.1.2 Kartlägga och planera in nödvändig IT-utveckling

Av handlingsplanen framgår att Försäkringskassan skulle utreda hur IT-systemen behöver anpassas för att bättre stödja den nya processen för återbetalning med direkt verkställbara beslut.

Vidare identifierades även behov av långsiktig IT-utveckling och livcykelhantering, det vill säga en förflyttning till en modernare systemmiljö, vilket innebär stora investeringar. Det är viktigt även för att framöver ha möjlighet att utveckla ny funktionalitet, inte minst för att möta behoven som uppstår vid införande av ny lagstiftning.

- I samband med utveckling som behövs för införandet av administrativa sanktioner kommer IT-stödet för hela återbetalningsprocessen ses över med

ambition att göra förändringar som bidrar till att handläggarsstödet blir mer ändamålsenligt och handlägningsprocessen mer effektiv.

3.1.3 Förenkla för den enskilde genom att införa enklare och tidsenliga betallösningar

I handlingsplanen framfördes behov av att underlätta för enskilda att snabbare återbetala sin skuld. Ett led i detta är att utreda möjligheten att införa modernare betallösningar än enbart bankgiro.

- I samband med nämnda arbete med att införa administrativa sanktioner utreder Försäkringskassan möjligheten att kunna erbjuda fler betallösningar än dagens inbetalningskort. Kartläggning och planering pågår även för att göra upphandling av extern betaltjänst. Syftet med aktiviteten är att underlätta gäldenärens betalning.

3.1.4 Fortsätta att förbättra kundmöteslösningarna

Av handlingsplanen framgår Försäkringskassans planer om att under 2025 utveckla kundmöteslösningar för återbetalningsverksamheten i syfte att minska handläggningstiden, öka medvetenheten och kunskapen hos enskilda samt öka återbetalningen. Utvecklingen syftar även till att öka myndighetens förmåga att på ett effektivt sätt bekräfta att den enskilde tagit del av sitt beslut, eftersom det är en förutsättning för att beslutet ska vinna laga kraft.

- Försäkringskassan har, i syfte att effektivisera återbetalningsprocessen, infört digitala meddelanden i inloggat läge (DMI) som innebär utökade möjligheter för handläggare att kommunicera och stödja gäldenärer i juni 2025. I december infördes en funktionalitet för arbetet med att bekräfta mottagande av beslutsbrev som bidrar till en effektivare handlägningsprocess.

3.2 Åtgärder för att motverka att personer blir återbetalningsskyldiga

Åtgärder för att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga handlar främst om att förebygga och förhindra att en felaktig utbetalning uppstår.

3.2.1 Förbättrade kontroller av försäkringstillhörighet

I handlingsplanen meddelade Försäkringskassan att myndigheten under 2025 avsåg att se över hur vi kan förbättra möjligheterna att hantera förändringar i uppehållstillstånd baserat på information från Migrationsverket samt annan information kopplat till bosättning från andra myndigheter.

- Under 2025 har Försäkringskassan haft dialog med Migrationsverket om det skulle vara möjligt att få impulser om återkallade och icke förnyade uppehållstillstånd för att kunna förhindra felaktiga utbetalningar under tid med ersättning. Migrationsverket har meddelat att de utvecklar denna förmåga, men kommer inte kunna leverera impulser förrän tidigast halvårsskiftet 2026.

3.2.2 Förbättrad SGI-handläggning

Enligt handlingsplanen avsåg Försäkringskassan driftsätta en förbättring av ett verktyg för hantering av SGI-skydd för att minska risken för skrivfel och tolkningsfel i handläggarnas beslutsfattande under andra kvartalet 2025.

Försäkringskassan avsåg vidare att under 2025 göra en särskild uppföljning av processefterlevnaden kopplat till myndighetens SGI-handläggning. Detta för att kartlägga behovet av processförbättringar och genomföra eventuell nödvändig utveckling.

- Under 2025 infördes en utvecklad version av SGI-skyddsverktyget som är obligatoriskt att använda i SGI-skyddsutredningar. Införandet har följts upp i en aktgranskning där resultatet visar att verktyget ger en förbättrad struktur och leder till tydligare journalföring. Risken för överföringsfel vid insamling av information som används i SGI-skyddskedjor har minskat tack vare att arbetet delvis har automatiserats.
- Under året förbättrades inkomstmodulen till stöd för handläggningen av ansökningar om sjukpenning. Ett skäl till utvecklingen var att minska antalet ärenden där försäkrade felaktigt uppgett att de har inkomst både från anställning och eget företag. Tidigare erfarenheter tyder på att det ofta är fallet att någon av inkomsttyperna har upphört utan att detta anmäls. Vi kan konstatera att antalet ansökningar med uppgift om båda inkomsttyper har minskat, men frågan behöver följas upp närmare, bland annat för att ta höjd för eventuell säsongspåverkan. I slutet av 2025 gjordes samma förbättring till stöd för handläggning av tillfällig föräldrapenning.
- Försäkringskassan har under 2025 publicerat en särskild, och tillgänglighetsanpassad, SGI-sida på myndighetens webbsida. Ambitionen är att ge enkel och tydlig information om SGI som stöd för den sökande vid ansökan om en förmån vars storlek beräknas utifrån SGI. Hittills har reaktionerna varit positiva och arbete pågår för att hantera förbättringsförslag.
- Under 2025 har Försäkringskassan analyserat statistik över myndighetens återkravshantering och försökt identifiera om och hur dagens SGI-handläggning riskerar att leda till stora återkrav. Resultatet visar att även om antalet sådana ärenden i dag är litet finns det en ökad risk för felaktiga utbetalningar på grund av felaktiga inkomstuppgifter inom gruppen som ansöker om sjukpenning efter att hen fått ersättningen indragen, och därmed har förlorat SGI-skyddet.
- En uppföljning av processefterlevnaden inom SGI-handläggningen visar att en del handläggare är tveksamma till hanteringen av arbetsgivardeklarationerna. Genomförd IT-utveckling som inbegriper användning av arbetsgivardeklarationerna har dock lett till att kvalifikationsvillkoret numera bedöms korrekt i större utsträckning. För att stödja handläggarna i den manuella SGI-handläggningen gällande bedömningen av den sökandes inkomst med stöd av arbetsgivardeklarationerna pågår ett arbete med att ta fram en ny webbutbildning.

3.2.3 Förenkla för enskilda och aktörer att lämna korrekta uppgifter vid ansökan samt under tid med ersättning

I handlingsplanen framhöll Försäkringskassan att myndigheten under 2025 skulle fortsätta förbättra de digitala ansökansflödena/e-tjänsterna inom flera förmåner i syfte att höja kvaliteten på informationen som enskilda lämnar vid ansökan och under tid med ersättning. Denna typ av utveckling ger handläggarna ett bättre beslutsunderlag vilket minskar risken för felaktiga utbetalningar och i förlängningen att enskilda blir återbetalningsskyldiga.

Förbättringar inom barnbidrag, bostadsbidrag, underhållsstöd, föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning

- Under året har förbättringar i tjänsten Digitala meddelanden i inloggat läge (DMI) införts. En uppföljning visar att nyttan av tjänsten varierar beroende på vilka förutsättningar och antalet ärenden respektive förmån har. En generell slutsats är emellertid att Försäkringskassans handläggare upplever att tjänsten är ett

smidigt sätt att ha kontakt med den försäkrade och underlättar arbetet vid komplettering av uppgifter.

- Försäkringskassan har anpassat tjänsten för ansökan om flerbarnstillägg så att fler kan använda den. Tack vare tjänsten behöver den sökande inte skicka in en pappersblankett.
- Under året har förbättringar gjorts i ansökningsfunktionen för föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning som underlättar för enskilda och minska risken för fel.
- Under 2025 har Försäkringskassan utvecklat en funktion som gör det möjligt för personer som har ansökt om bostadsbidrag att följa statusen i sitt ärende på Mina sidor.
- När det gäller handläggning av ansökningar om bostadsbidrag har Försäkringskassan inlett ett arbete för att kontrollera om den sökande har ekonomiskt bistånd. Myndigheten planerar även utveckling av en funktion som indikerar om en sökande har ersättning från Försäkringskassan som sammanlagt överskrider den bidragsgrundande inkomsten (BGI).
- I Försäkringskassans digitala tjänst för tillfällig föräldrapenning har möjligheten att registrera läkarutlåtanden utvecklats i samarbete med Sveriges kommuner och Regioner. Tjänsten möjliggör att läkarutlåtanden för barn överförs digitalt från vårdgivaren till Försäkringskassans handläggningssystem samt möjliggör digital dialog med vårdgivaren avseende komplettering, etc.
- Inom handläggningen av föräldrapenning har en kontroll som jämför om flera befintliga ID-nummer finns för ett och samma barn införts.
- Under året har Försäkringskassan utvecklat en funktion som möjliggör en åtgärdsrapport inom föräldrapenning som gör det möjligt att se vilka moment som har lämnats för manuell hantering även i avslutande ärenden.
- Under 2025 har en tjänst för att ta emot impulser om ändrad adress från Skatteverket avseende personer som har bostadsbidrag utvecklats. Initiativet väntas leda till minskade felaktiga utbetalningar och ökad maskinell hantering av impulser om felaktig bostadsadress.
- Försäkringskassan har under året utvecklat nytt stöd som indikerar om en sökande eller medsökande har återkrav från Försäkringskassan för att kunna göra kvittning vid retroaktiv utbetalning.
- Handläggningssinformationen för bostadsbidrag har förbättrats genom att uppgift om att barn fyller 18 år, att barn fyller 20 år, att barn slutar studera inom 12 månader, om tidsbegränsat hyresavtal samt uppehållstillstånd numera syns tydligare för handläggaren.
- Under 2025 har Försäkringskassan utfört en analys för att utöka kontroller via IT-systemet Rakur för att minska felaktiga utbetalningar inom bostadsbidrag.
- Vidareutveckling av e-tjänster och handläggningssystem med ökad informationsinhämtning inom föräldraförsäkringen har driftsatts. Det handlar om att inhämta digital medicinsk information och information från arbetsgivardeklarationerna.

Förbättringar inom aktivitetssättning, arbetsskador, assistansersättning, bostadstillägg, merkostnadsersättning, omvårdnadsbidrag och sjukersättning

- Under året har nya e-tjänster för ansökan om sjukersättning och aktivitetssättning införts. De nya tjänsterna underlättar för den försäkrade eller dennes ställföreträdare att ansöka digitalt och därmed få mer hjälp att lämna korrekta uppgifter i ansökan. Det minskar risken för felaktiga och ofullständiga uppgifter i ansökningar. Det är ännu för tidigt att utvärdera effekterna, men risken för felaktiga eller ofullständiga uppgifter vid ansökan torde minska.
- Försäkringskassan har infört en förenklad hantering för att utöka anspråk om sjukersättning och aktivitetssättning genom DMI. Det minskar risken för felaktiga eller ofullständiga uppgifter vid ansökan. Genom den förenklade hanteringen sänks tröskeln för den försäkrade att anmäla ändringar under

handläggningens gång. Tjänsten infördes i slutet av 2025 och det är för tidigt att utvärdera effekterna.

- Under året har Försäkringskassan infört en ny e-tjänst och blankett för att anmäla ändrade förhållanden under tid med livränta för att underlätta för den försäkrade att anmäla ändrade förhållanden. Genom tydligare och mer tillgängliga anmälningssvågar förbättras förutsättningarna för den försäkrade att lämna korrekta uppgifter under tid med ersättning. Detta bör minska risken för felaktiga utbetalningar.
- Ett stärkt samarbete mellan handläggningen av arbetsskador och kontrollutredningsverksamheten har förbättrat förutsättningarna för att identifiera avvikelser och risker. Detta bedöms bidra till förbättrade kontroller och minskad risk för felaktiga utbetalningar.
- Under året har bedömningen av särskilda skäl i samband med en ansökan om högre belopp av assistansersättning än schablonbeloppet förtydligats. Det har tidigare saknats tydligt stöd för handläggare om hur bedömningen av särskilda skäl ska göras, både i handläggningens processbeskrivning och i de mallar som används.
- Inom handläggningen av assistansersättning har Försäkringskassan utvecklat en funktion för att kunna ta emot och begära komplettering av läkarutlåtanden elektroniskt. Genom standardiserade elektroniska utlåtanden förbättras beslutsunderlagets kvalitet och bedömningen av rätten till ersättning effektiviseras. Det bidrar till korrekta beslut och minskad risk för felaktiga utbetalningar, inbegripet minskad risk för osant intygande.
- Försäkringskassan har utvecklat ett nytt system för handläggning av bostadstillägg. Förbättringen innebär att antalet manuella handläggningsmoment minskar. Det nya systemet skapar långsiktiga förutsättningar för automatisering, bättre kontroller och ökad kvalitet. På sikt leder detta till minskade felaktiga utbetalningar.
- Under året har Försäkringskassan utvecklat ett nytt beslutsbrev inom bostadstillägg som gör det tydligare för den försäkrade vilka uppgifter som ligger till grund för beslutet om ersättning. Tydligare beslutsbrev förbättrar förutsättningarna för den försäkrade att förstå vilket underlag förmånen är beräknad på samt vilka rättigheter och skyldigheter man har som mottagare av förmånen. Detta bedöms bidra till att fler lämnar korrekta uppgifter under tid med ersättning vilket i sin tur bör minska risken för att personer blir återbetalningsskyldiga.
- Under 2025 har risker för manuella fel och otydlig information till den försäkrade inom merkostnadsersättning förebyggts genom digitala brev och maskinell beräkning av ersättning.
- Under året har Försäkringskassan bland annat för omvårdnadsbidrag, merkostnadsersättning och närståendepenning utvecklat möjligheten att både ta emot och begära komplettering av ett läkarutlåtande elektroniskt. Det effektiviserar hanteringen och säkerställer korrekta underlag i rätten till ersättning.
- Under 2025 har urvalsprofiler tillämpats som stöd för differentierade omprövningar med visst tidsintervall inom omvårdnadsbidrag. Omprövningar med visst tidsintervall som sannolikt kan utredas i mindre omfattning har under hösten 2025 kunnat genomföras i högre takt än tidigare.
- Försäkringskassan har förenklat hanteringen för att utöka anspråk om sjukersättning. Genom en förenklad hantering sänks tröskeln för den försäkrade att anmäla ändringar under handläggningens gång. Tjänsten infördes i slutet av 2025 och det är för tidigt att utvärdera effekterna.
- När det gäller administrationen av hel eller partiell sjukersättning har en urvalsprofil som syftar till att hitta ärenden där den enskilde förvärvsarbetar mer än reglerna tillåter införts. Urvalsprofilen är tänkt att tidigt upptäcka och hindra

kommande felaktiga utbetalningar och därmed att personer blir återbetalningsskyldiga.

Sjukpenning, rehabiliteringsersättning och sjukpenning i förebyggande syfte

- Möjligheten att skicka direktmeddelande till försäkrade med information om försäkringen och regelverket har förbättrats. Fler får korrekt och tidig information om regelverket, inklusive skyldigheten att anmäla ändrade förhållanden.
- Under 2025 har Försäkringskassan utvecklat en tjänst för maskinella kontroller vid ansökan om förlängd sjukpenning. Tjänsten säkerställer att den sökande behöver göra medvetna val om sitt anspråk och löpande intyga vissa nödvändiga uppgifter. En effekt är att antalet anmälningar om ändrade omständigheter i löpande sjukfall har ökat.
- Vid ansökan om sjukpenning har information till personer som är arbetslösa, föräldralediga och egna företagare förbättrats och en funktion som möjliggör automatisk bedömning om försäkringstillhörighet har införts.
- Gränssnitt och rutiner för att polisanmäla osant intygande har förbättrats.

3.2.4 Förbättrad information om förmåner samt kommunikationsinsatser

Av handlingsplanen framgår att Försäkringskassan för att ytterligare underlätta för enskilda att lämna rätt information avsåg att ta fram en särskild SGI-sida på vår externa webbplats, forsakringskassan.se. Förbättrad information om vilka uppgifter enskilda behöver lämna förväntas ge fler korrekta SGI-beslut, samt en kortare handläggningstid.

Det pågår även ett utvecklingsarbete på Försäkringskassans webbplats som bland annat syftar till att enskilda bättre kan ta till sig nödvändig information om Försäkringskassans förmåner och i större utsträckning lämna in kompletta ansökningar.

Vidare framgår av handlingsplanen att Försäkringskassan avsåg att göra ytterligare kommunikationsinsatser efter behov.

SGI

- Såsom framgår ovan har Försäkringskassan under 2025 publicerat en särskild, och tillgänglighetsanpassad, SGI-sida på myndighetens webbsida.

Tillfällig föräldrapenning och bostadsbidrag

- Försäkringskassans webbsida har uppdaterats med ytterligare information i tjänsten där enskilda ansöker om bostadsbidrag.
- Försäkringskassan har genomfört informationskampanjer riktad mot allmänheten om att myndigheten under vissa perioder gör extra kontroller inom tillfällig föräldrapenning.

Sjukersättning, aktivitetsersättning och bostadstillägg

- Beräkningsstödet för bostadstillägg på Försäkringskassans webbsida har uppdaterats. Stödet ger nu sökande möjlighet att själva göra beräkningar på webbsidan, vilket förbättrar förutsättningarna för enskilda att lämna korrekta uppgifter vid ansökan och under tid med ersättning. Tjänsten uppdaterades i slutet av september 2025. Antalet besök på den webbsida där beräkningstjänsten finns har ökat från 11 953 i oktober 2025 till 16 688 i december 2025.
- Information på Försäkringskassans webbsida om att anmäla ändrade förhållanden på Mina Sidor har förbättrats.

3.2.5 Förbättrade kontroller med hjälp av information från arbetsgivare

Av handlingsplanen framgår att myndigheternas förbättrade möjligheter att verifiera korrekt ersättning i inkomstbaserade förmåner ska användas. Redan i handlingsplanen meddelades att myndigheten startat ett initiativ för att med hjälp av inkomstuppgifter och frånvarouppgifter i arbetsgivardeklarationer förhindra felaktiga utbetalningar vid ansökan samt under tid med ersättning i flera förmåner. Detta förväntas öka sannolikheten för att det blir rätt från början och därmed minska antalet återkrav.

Föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning

- Hanteringen av ansökningar inom förmånerna föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning kommer att förbättras kraftigt av den utveckling som görs i samband med användningen av frånvarouppgifter i arbetsgivardeklarationerna. Utveckling för att ta vara på denna möjlighet pågår.
- Försäkringskassan har inlett utveckling gällande möjligheterna att kunna använda inkomstuppgifter i arbetsgivardeklarationerna för löpande kontroller inom bostadsbidrag. Tanken är att tjänsten ska generera impulser om att sökandes inkomster närmar sig eller överskrider den uppskattade inkomsten.

Sjukpenning

- Försäkringskassan har börjat göra efterhandskontroller med hjälp av arbetsgivardeklarationerna i sjukpenningärenden. Kontrollerna syftar till att identifiera ärenden där försäkrade har arbetat med lön för samma tid som de fått sjukpenning.

3.2.6 Optimering av myndighetens kontrollinsatser

I handlingsplanen framhöll Försäkringskassan att myndigheten kommer att ta fram en myndighetsövergripande riskanalys och kontrollplaner i syfte att optimera effekten av våra kontrollinsatser, vid ansökan, under tid med ersättning samt vid efterhandskontroller. Kontrollplanen ska ta utgångspunkt i riskanalysen som beskriver väsentliga riskområden kopplat till felaktiga utbetalningar. I arbetet ingår även att vidareutveckla riskbaserade kontroller.

- Försäkringskassan har påbörjat ett arbete för att ta fram en kontrollplan för myndigheten som både avser kontrollutredningsverksamheten och kontroller som görs i handläggningen av förmåner. Bildandet av den särskilda bidragsbrottsavdelningen har påverkat arbetet. Kommande ställningstaganden om ansvarsfördelning och inriktning kommer att påverka utformningen av kontrollplanen.

3.2.7 Åtgärder för ökad förmåga för att omhänderta anmälningar om ändrade förhållanden

I syfte att öka vår förmåga att omhänderta anmälningar om ändrade förhållanden framhöll Försäkringskassan i handlingsplanen att myndigheten initialt ska analysera omfattningen och karaktären när det gäller brister på området för att i nästa steg genomföra träffsäkra förbättringar på kort och lång sikt.

- En nulägeskartläggning har genomförts för att identifiera omfattning av fel samt kontroller under tid med ersättning, vad som ofta blir fel, hur impulser om ändrade förhållanden hanteras och sprids till andra förmåner som har behov av det. Arbetet går vidare i analysfas. Därefter kommer framtagning av lösningförslag påbörjas för att identifiera lösningar som kan genomföras på kort

tid med de befintliga systemstöd samt lösningar som bör byggas in på längre sikt i samband med myndighetens digitala transformation.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Nils Öberg i närvaro av tillförordnad avdelningschef Stefan Forsberg och verksamhetsutvecklare Björn Axelsson, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Björn Axelsson